

SOCIALE PSYCHOLOGIE

Hoofdstuk 1 Inleiding

Allport : Eerste definitie van de Sociale Psychologie; De wetenschappelijke studie van de manier waarop de gedragingen, gevoelens en gedachten van mensen beïnvloed worden door de geïmpliceerde, feitelijke of voorgestelde aanwezigheid van anderen.

McDougall, Ross : Auteurs van de eerste twee handboeken over de Sociale Psychologie, McDougall schreef het gedrag vooral toe aan 'instincten', Ross vooral aan 'de sociale omgeving'.

Triplet : Het allereerste sociaalpsychologisch experiment, hij vroeg aan kinderen om apart/per twee een eenvoudige motorische taak uit te oefenen (vislijn oprollen.) Merkte daarbij op dat het sneller ging per twee.

Ringelmann : Merkte op dat bij touwtrekken de prestaties vaak slechter waren in groep dan alleen. Dit is te wijten aan het sociaal lijntrekken-fenomeen.

(Collectief inspanningsmodel: De inspanningen die individuen leveren voor een bepaalde taak zijn afhankelijk van de mate waarin ze de taak waardevol, relevant en zinvol vinden voor het bereiken van doelstellingen die voor hen belangrijk zijn.)

Lewin : 2 stellingen die hedendaags nog waardevol zijn:

Veldtheorie :

- Gedrag hangt af van de mate waarop we de wereld om ons heen waarnemen en interpreteren.
- Gedrag is afhankelijk van de interactie tussen persoon en omgeving.

(Interactionistisch perspectief: beklemtonen hoe zowel omgevingsfactoren en individuele persoonlijke factoren ons gedrag beïnvloeden.)

Zimbardo : Het Stanford-experiment ; Gewone burgers moesten gedurende een paar weken op een zeer realistische manier ten aanzien van elkaar de rol van gevangenen of bewaker opnemen. Voor sommigen was de ervaring te intens en het experiment moest afgeblazen worden. (Onethisch? Deïndividuele wegens anonimiteit, opwindende en verminderde individuele verantwoordelijkheid.)

Hoofdstuk 2 Sociale Waarneming

Gall : De pionier van de frenologie, waarop men dacht te kon zien aan de hand van de schedelstructuur wat voor een intelligentie of vaardigheden de persoon had. Daarvan komt de benaming 'een talenknobbel hebben.'

Darwin : Ontwerper van de evolutietheorie, " de manier waarop de belangrijkste emoties tot expressie gebracht worden, zijn bij de mens een universeel gegeven. "

Ekman & Friesen : Ontwikkelden een Facial Action Coding System om verschillende lachpatronen te onderscheiden. Hebben vastgesteld dat de spontane (Duchenne) glimlach bepaalde spierbewegingen met zich meebrengt. Hebben ook vastgesteld dat er op hersenniveau een onderscheid te maken valt tussen een echte en een geveinsde glimlach. Ook hebben ze een wereldwijd experiment gedaan betreffende de 6 basisemoties.

Vonk : Ze onderscheidt een drietal functies in de cognitieve schema's.

- Schema als schijnwerper; we richten ons op wat relevant is.(bvb politieagent op een kruispunt => kijken naar het uniform, niet naar het geslacht.) Andere kenmerken worden momenteel opzijgeschoven.
- Schema als gatenvuller; We vullen ontbrekende maar relevante informatie aan. => Blauw zwaailicht in de verte => politie => zonodig aanpassen snelheid.
- Schema als gedragswijzer; er wordt aangegeven wat er ons te doen staat.

Heider : Merkte op dat mensen in bepaalde gevallen externe factoren aanduiden als oorzaak en interne in andere gevallen. Er zijn dus wetmatigheden in de manier waarop mensen gedrag attribueren. Haalde zijn inspiratie bij Michotte. Iets wordt intern geattribueerd (in de persoon zelf) of extern (het ligt aan de situatie.)

Michotte : Pionier van de Belgische psychologie, stelde zich de vraag hoe we in de gewone (zintuigelijke) waarneming oorzakelijke verbanden maken tussen de dingen die we zien.

Experiment: Blokje A en blokje B, A beweegt zich naar B, stopt als hij ernaast zit, B beweegt zich meteen erna in dezelfde richting => Externe attributie.

Blokje A en blokje B, A beweegt zich naar B, stopt als hij ernaast zit, B beweegt pas na een tijdje in dezelfde richting => Interne attributie.

Jones en Davis : Stelden de Corresponderende Inferentie-theorie op. Men besluit over een interne attributie over een persoon indien het gedrag dat hij stelt:

- vrij gekozen is.
- onverwacht is.
- een beperkt aantal gunstige effecten heeft.

Kelley : Stelde het Covariatiemodel van Kelley op. Stelt dat 3 criteria gebruikt worden om te beslissen of een gedrag intern of extern geattribueerd moet worden. Deze criteria zijn als volgt:

- Consensus. (Wat vinden anderen van het bepaalde stimulus?)
- Consistentie. (Wat gebeurt er met herhaaldelijke blootstelling aan deze stimulus?)
- Distinctiviteit. (Wat gebeurt er met licht verschillende stimuli?)

Ross : Auteur van de term 'fundamentele attributiefout'. Dit is de neiging om de impact van situaties op het gedrag van anderen te onderschatten en de aandacht op persoonsgebonden factoren te richten. Hij gebruikte hiervoor het experiment met 'de quizmasters.' Per paar studenten werd 1 ervan at random gekozen om quizmaster te zijn. Hij moest moeilijke vragen oplossen en mocht dan zelf de vragen opstellen die later gebruikt werden voor een publiek. Hij mocht dan de zelf opgestelde vragen oplossen samen met zijn partner. Het publiek en de kandidaat beoordeelden hem beduidend hoger, al wisten ze niet dat hij de vragen opgesteld had en zich dus duidelijk in een superieure positie bevond. Ze hielden dus geen rekening met de situatie.

Rosenthal & Jacobson : Voerden een experiment uit over de Self-fulfilling Prophecies (Of het Pygmalion-effect.) Een klas kinderen moest een IQ-test uitvoeren en aan de leerkracht werd verteld dat sommigen (volledig aselekt gekozen) een opmerkelijk hoog IQ hadden. Door positieve bekrachtiging van de (onwetende) leerkracht bleek dat de kinderen het jaar erop inderdaad een hogere IQ-score hadden behaald, doordat ze meer aandacht en aanmoediging hadden gekregen. Leraren waren hier absoluut verbaasd door, sommigen beweerden minder aandacht geschonken te hebben aan de leerlingen.

Hoofdstuk 5 Attitudes

Zajonc : Het effect van loutere blootstelling \Leftrightarrow Het aanbiedingseffect ; Het herhaaldelijk blootgesteld worden aan een stimulus (een persoon, object, wat dan ook) doet de attitude ertegenover in een positieve zin veranderen. (Habituatie => Positieve verandering van attitude.)

Bandura : Werkte als eerste een uitgebalanceerde theorie uit over het *sociaal leren*. Het verwerven en het uitvoeren zijn daarbij twee verschillende processen van een gedragsschema. (Bvb, eerst op jonge leeftijd zien op de televisie hoe men met geweld mensen pijn kan doen, om het de dag erna uit te proberen op de speelplaats.) Hij heeft ook de sociale leertheorie uitgewerkt. Daar kan je de 2 processen van elkaar onderscheiden. Hij heeft 4 deelprocessen onderkend. De eerste 2 hebben betrekking op het

eigenlijke leerproces (*het observationele leren*) en de andere op het effectief stellen van het gedrag. (*de imitatie*)

- aandacht: Veel dingen gaan aan ons voorbij en nemen we niet op. Men moet het waarnemen.

- inprenting: Doorhebben hoe iets net in mekaar zit.

(tot nu toe heb je de vaardigheid verworven maar nog niet uitgevoerd.)

- motorische reproductie: het omzetten van de verworven gedragsschema's in feitelijk gedrag.

- motivatie: zodat het aangeleerde gedrag effectief gesteld zal worden.

Experiment: Er werd aan kinderen die erg bang waren voor honden een filmpje getoond waarin andere kinderen te zien waren, alleen of in groep, die naar een hond toeliepen en hem aaiden en eten gaven. Nadien bleek dat, toen ze zelf in contact kwamen met een hond die ze niet kenden, ze er veel makkelijker contact mee maakten dan een vergelijkbare groep die de filmpjes niet te zien kreeg.

Fishbein & Ajzen : *Theorie van het geplande gedrag*: Een attitude is vaak het resultaat van een afweging van de positieve en negatieve aspecten die samenhangen met een bepaald object. (Alles inventariseren => beslissen wat het gunstigste perspectief is.)

Later werkte Ajzen nog verder op die theorie en zo werd *de theorie van het geplande gedrag* gevormd. Deze stelt dat er een soort synthese bestaat tussen 3 inhoudelijke factoren die aanwezig moeten zijn om het gewenste gedrag ten uitvoer te kunnen brengen:

- Persoonlijke attitudes: "Ik wil ... "
- Gepercipieerde groepsnormen: " Zij vinden dat ... "
- Gepercipieerde controle over het gedrag: Mogelijke hindernissen.

Deze drie factoren vormen uiteindelijk een geheel: de gedragsintentie. Attitudes leiden dus niet meteen tot het gedrag. Ze beïnvloeden uiteindelijk alleen de *intentie* tot het gedrag. De gepercipieerde controle over het gedrag (de mogelijke hindernissen dus) zouden nog rechtstreeks kunnen inwerken op het gedrag zelf.

Festinger : Verderbouwend op de inzichten van Heider, vond hij dat we niet enkel harmonie nastreven tussen onze attitudes onderling, maar ook tussen de attitudes en allerlei andere cognitieve inhoud in verband met de objecten waarop ze betrekking hebben, bijvoorbeeld; wat we erover weten of denken.

Cognitieve dissonantie-theorie: Wanneer we een gedrag stellen (2) dat botst met de eigen opvattingen of attitudes (1), ontstaat er dissonantie en dat geeft een onaangenaam gevoel (3). De dissonantie kan weggewerkt worden door het gedrag te veranderen (3a), maar dat is lastig. Makkelijker is het om de attitude of opinie zelf te veranderen (3b), of nieuwe consonante opvattingen (klanken die in eenklank zijn met je attitudes) toe te voegen (3c) waardoor de consonantie enigszins gecompenseerd wordt. Men kan daarna weer normaal verderdoen (1). Hedendaagse toepassingen: Nadat er gekozen werd tussen 2 gsm's werden de positieve kanten van je keuze vergroot, de negatieve kanten gerelativeerd, de positieve kanten van de andere keuze gerelativeerd en de negatieve kanten uitvergroot.

Experiment: Na een zinloze taak te hebben uitgevoerd moest de proefpersoon 'de taak van de ziekgemelde assistent even vervullen' door aan de pseudo te vertellen dat het een leuke taak is. De ene krijgt hier niks voor, de tweede \$1 en de derde \$20. Nadien werd hen gevraagd wat ze van het experiment vonden. Zoals verwacht volgens de cognitieve dissonantie-theorie, beoordeelden de mensen die \$1 kregen de proef veel gunstiger dan de mensen die \$20 kregen, omdat de forse beloning ervoor zorgde dat de dissonantie helemaal weg was (3c) (=> bleven bij hun mening.) Een kleine beloning zorgde ervoor dat er nog wat dissonantie overbleef. Zij konden hun gedrag niet meer veranderen (3a) dus bleef er alleen nog attitudeverandering over. (3b)

Hoofdstuk 6 Sociale normen

Sherif : Had een experiment over sociale normering (het subtiel tot een evenwicht komen van normen in een groep) opgesteld ivm het *autokinetisch effect*. Hij stelde vast dat, wanneer de deelnemers aan zijn experiment eerst ieder apart gedurende dertig beurten de schijnbare bewegingsafstand van zo'n lichtpunt moesten schatten, hun oordelen na korte tijd bleven cirkelen rond een welbepaalde waarde. Ze hadden ieder dus een subjectieve norm.

Nadien werden ze in groepjes van drie gezet. Nu moesten ze hun oordeel hardop uitspreken. In het begin bleef ieder zijn norm hanteren, maar na verloop van tijd gingen ze hun oordelen op mekaar afstemmen zodat het tot een gemeenschappelijke standaard kwam.

Een paar weken daarna bleven ze de groepsnorm hanteren.

Asch : Vond het experiment van Sherif te subjectief, besliste een soortgelijk experiment uit te voeren met lijnstukken die verschilden in lengte. Een proefpersoon werd tussen 6 pseudo's gestoken die allemaal juist antwoordden in het begin, maar meer en meer foute antwoorden

gaven. Hier valt op te merken dat de proefpersoon in het begin raar opkijkt, maar uiteindelijk zich toch conformeert aan de groep. Gemiddeld conformeerden ze allen één derde van de keren.

Levine : Stelde eerst een experiment op waar proefpersonen weer in een groep met pseudo's gezet worden, waar één deviant (afwijkend van de groepsnorm) tussen zit. Het maakte niet uit of zijn standpunt juist was of eveneens fout, de hoeveelheid conformisme bij de proefpersoon daalde aanzienlijk.

Later stelde hij nog een experiment op waarbij een visuele taak (normatieve beïnvloeding => Asch) én een opinietaak (informatieve beïnvloeding => Sherif) gebruikt werd. Er was weeral een afwijkende meerderheid en weeral één deviant. Het maakte opnieuw niet uit of wat hij zei juist of fout was, de proefpersoon putte daar moed uit om niet te conformeren.

Maar alleen bij de visuele taak. Bij de opinietaak bleef de persoon geneigd de groep te volgen.

Milgram : Stelde het klassiek experiment op over gehoorzaamheid.

Experiment: Een proefpersoon moest als 'leraar' fungeren, terwijl een rolspeler de 'leerling' was. De proefleider keek toe met de proefpersoon en liet de leerling een simpele verbale taak uitvoeren. Indien de rolspeler een fout maakte, moest hem een schok toegediend worden. De schokken verschilden in intensiteit van 15 tot 450 volt. De proefpersonen voelden zich niet gemakkelijk met het uitdelen van schokken en vertoonden tekenen van hoge spanning en stress, maar onder lichte drukuitoefening van de proefleider deden ze toch verder. 65% van alle proefpersonen deden voort tot het maximumvoltage. Ze bleven dit ook doen, nadat de rolspeler hartklachten veinsde en smeekte om ermee op te houden.

In een variant van de proef valt te ondervinden dat er bepaalde factoren zijn die de gehoorzaamheid naar beneden kunnen halen, waaronder visueel of fysiek contact. Vooral de fysieke nabijheid van de proefleider was een grote factor, aangezien de proefpersonen dan vaak gehoorzaamheid veinsden door een veel lagere schokniveau te kiezen.

Het hangt vooral af van de proefleider, indien men met de autoriteit van de bevelvoerder sleutelt, daalt de gehoorzaamheid aanzienlijk.

Dit experiment werd niet vaak uitgevoerd, vooral om ethische redenen.

Meeus & Raaijmakers : Repliceerden het experiment van Milgram op een niet-gewelddadige manier. De proefpersonen moesten een rolspeler met negatieve opmerkingen bestoken terwijl zij een test invulden, onder het mom van stressbestendigheid. Bij iedere aarzeling werd hij daarbij aangemaand om verder te doen. 90% van de proefpersonen gingen verder tot het

einde, ondanks de steeds duidelijker wordende tekenen van stress bij de sollicitant. Zelfs bij voorafgaande informatie over wat de proef inhield, bleef het percentage hoog.

Burger : Stelde een exacte replicatie op van het experiment van Milgram, maar stopte na de 150 volt-grens (Het moment in het origineel experiment waar de rolspeler expliciet zegt dat hij wil stoppen met de proef.) Hij leidde af van Milgram dat 80% van wie dan niet stopte, tot het einde zou zijn verdergegaan. 70% van de deelnemers moesten door de proefnemers gestopt worden aan de 150 volt-grens, wat betekent dat ongeveer 57% tot het uiterste zou zijn gegaan.

In een variant zagen ze hoe een andere rolspeler weigert verder te doen na 90 volt, dit had absoluut geen significante verandering op de resultaten van de deelnemers, tegen de verwachtingen van Burger in. Ook was er geen onderscheid tussen mannelijke en vrouwelijke deelnemers, en qua persoonlijkheid bleek er evenmin een verschil van betekenis te bestaan van wie wel en wie niet gehoorzaamde.

Hoofdstuk 7 Groepsprestaties

Triplett : Stelde een experiment op met kinderen die omwentelingen moesten maken met een hengelspoel. Ze presteerden duidelijk beter in de groepsconditie dan alleen, hoewel ze in beide gevallen ertoe aangezet werden om hun duidelijke best te doen. Er is dus sprake van sociale facilitatie.

Zajonc : Stelde een verklaringsmodel op dat de fenomenen sociale facilitatie (positief en negatief => sociale belemmering) tegelijk inzichtelijk kon maken.

Het verwerven van nieuwe of relatief moeilijke taken wordt gehinderd door de aanwezigheid van anderen, terwijl het uitvoeren van een gekend of gemakkelijk gedrag veeleer gefaciliteerd wordt;

- 1) Aanwezigheid van soortgenoten zorgt voor *arousal*, een fysiologische opwindings. Vergroot de actiebereidheid van het individu.
- 2) Actiebereidheid zorgt ervoor dat de reacties sneller uitgebracht worden, die reacties zijn *dominant* (Gedragingen die spontaan uitgelokt worden door de situatie van het moment).
- 3a) Bij eenvoudige of goed ingeoeffende taken is de gewenste reactie meestal dominant en zal de aanwezigheid van soortgenoten die reactie nog sneller tevoorschijn brengen, waardoor het gewenste gedrag sociaal gefaciliteerd wordt.
- 3b) Voor moeilijke of niet goed ingeoeffende taken is de gewenste reactie niet dominant, het zal met de aanwezigheid van soortgenoten dus langer duren eer het gewenste gedrag

dominant wordt, dit is sociale belemmering.

Experiment: Kakkerlakken werden in een kruislabirint geplaatst met 4 condities;

Gemakkelijk labirint, alleen-conditie

Moeilijk labirint, alleen-conditie

Gemakkelijk labirint, sociaal-conditie

Moeilijk labirint, sociaal-conditie

In het gemakkelijke labirint duurde het minder lang om naar het einddoel te gaan omdat het de dominante respons was van kakkerlakken (recht door gaan om te ontsnappen aan licht).

Het duurde minder lang in de sociale conditie dan in de alleen-conditie omdat er sprake was van sociale facilitatie. In de moeilijke labirint duurde het langer in de sociale conditie omdat de kakkerlakken een foute dominante respons hadden, ze moesten een zijgang indraaien om te ontsnappen aan het licht. Er was dus sociale belemmering.

Cottrell : Heeft opgemerkt dat loutere aanwezigheid niet voldoende is. Er is alleen sprake van een verhoogde actiebereidheid als er een evaluatiemogelijkheid bestaat.

Experiment: Studenten kregen flitsen van zinloze woorden te zien, sommige ervan konden ze goed inprenten, andere niet. Daarna moesten ze er zoveel mogelijk van herkennen.

Conditie 1: Alleen

Conditie 2: Met 2 rolspelers die toekeken

Conditie 3: met 2 geblinddoekte rolspelers.

Hij bevond dat de goed ingeprinte woorden sociaal gefaciliteerd werden en de minder goed ingeprinte sociaal geïnhibeed werden. Hij stelde met deze proef ook vast dat dit alleen lukte in de conditie waarin de deelnemers geëvalueerd konden worden. Wanneer de rolspelers geblinddoekt waren, was er geen verschil met de alleen-conditie.

Hoofdstuk 10 Vriendschap, liefde en prosociaal gedrag

Batson : Stelde de Empathie-altruïsmehypothese op. Deze stelt dat empathie de schakelaar is die het eigenbelang doet kantelen in de richting van altruïsme. Empathie is het vermogen om zich in te leven in de situatie van de ander en daarbij dezelfde gevoelens te ervaren als de persoon zelf.

Experiment: Een rolspeler kreeg elektrische schokken en werd helemaal van streek.

Proefnemer zette het experiment stil, tenzij de proefpersoon haar plaats wou innemen.

Er waren 4 condities:

- Er werd empathie gecreëerd door te zeggen dat "Elaine" dezelfde waarden en interesses had, men kon gemakkelijk afhaken.

-Empathie / moeilijk afhaken

-Geen empathie / gemakkelijk afhaken

- Geen empathie / moeilijk afhaken

Het blijkt dat in de 'geen empathie'-condities 20% bereid was de plaats van Elaine in te nemen in wanneer ze gemakkelijk konden afhaken, tegenover 66% wanneer ze moeilijk konden afhaken.

Wanneer er wél empathie gevormd werd, was er nauwelijks iets te merken van zulke verschillen; 80% in de moeilijk afhaken-conditie en 90% in de makkelijk afhaken-conditie.

Hij stelde ook een experiment op dat te maken had met de 5-stappenmodel van **Latané & Darley**. Hij wou zien of mensen geneigd waren om problemen op te merken (stap 1).

Experiment: Priesters in opleiding moesten zich naar een gebouw begeven om een voordracht te geven. Onderweg kwamen ze een man tegen die hoestend en kreunend ineengezakt zat.

Conditie 1: Er werd aan hen verteld dat ze zich moesten haasten.

Conditie 2: Er werd aan hen verteld dat de docent vertraging had en dat ze dus op hun gemak naar het gebouw konden.

Wat bleek? 63% van de deelnemers stopten om de man te helpen in conditie 2. In de eerste conditie stopte 10%. Velen van hen hadden de man niet eens opgemerkt, bleek nadien.

In een variant vergeleek men het gedrag van studenten die als onderwerp voor hun voordracht het parabel van de barmhartige Samaritaan hadden gekregen (Conditie 1) en anderen die een neutraal thema meekregen. Er was nauwelijks verschil tussen beide conditie, evenmin als tussen degenen die meer of die minder religieus ingesteld waren.

Latané & Darley : Stelden het *vijfstappenmodel* op, waarmee ze ervan uitgaan dat tussen de feitelijke gebeurtenis (de noodsituatie) en het daadwerkelijk stellen van een hulphandeling achtereenvolgens 5 cognitieve processen doorlopen moeten worden, waarbij het individu telkens moet kiezen tussen een ja of een neen.

1) Het moet *opgemerkt* worden.

OBSTAKEL => Het niet opmerken, men is afgeleid of men geeft er geen aandacht aan.

2) Het moet *geïnterpreteerd worden als een noodsituatie*.

OBSTAKEL => Het wordt verkeerd geïnterpreteerd, "Is hij dronken ofzo?" als iemand een hartaanval krijgt.

3) Men moet *verantwoordelijkheid opnemen*.

OBSTAKEL => Niemand neemt verantwoordelijkheid op, "Iemand anders zal het wel doen." Of "Ik wil niet dat men mij als de schuldige beziet." Men gaat de verantwoordelijkheid verspreiden.

=> Het omstanderseffect: de aanwezigheid van anderen kan hinderen bij het opmerken van de noodsituatie, bij het interpreteren ook, maar vooral bij stap 3, de verantwoordelijkheid opnemen, wordt het een probleem.

4) Men kiest *welke maatregelen getroffen moeten worden*.

OBSTAKEL => Niemand doet iets, "Ik weet niet wat ik moet doen! Wat als ik iets fout doe!?"

De dominante respons neemt het over.

5) Men *biedt hulp*.

OBSTAKEL => Men biedt geen hulp, want het is tijdverlies of de kosten zijn te hoog en de baten te laag. "Ik zal een belachelijk figuur slaan." "Ik heb hier écht geen tijd voor."

Ze hebben ook een experiment opgesteld over het *omstanderseffect*. (zie stap 3 van het vijfstappenmodel)

Experiment: Studenten (waarvan één op band ingesproken teksten zijn) moesten het hebben over de problemen van het studentenleven. Om anonimiteit te verzekeren, werden ze in aparte kamertjes gezet zodat niemand kon meeluisteren. Ze kregen ieder beurtelings 2 minuten de tijd om iets te zeggen. De op band ingesproken tekst had het op een bepaald moment over dat hij een epilepticus was. Ineens kreeg hij een toeval. Er waren 3 condities.

Conditie 1: De proefpersoon was alleen met de pseudo.

Conditie 2: Er was nog een getuige bij.

Conditie 3: Er waren nog 4 getuigen bij.

Het bleek dat alle mensen uit de eerste conditie het slachtoffer hielpen. In de tweede conditie was dat gezakt tot 85% en in de derde tot 62%. De tijd die ze nodig hadden om iets te ondernemen sprak ook boekdelen; 52 seconden in de eerste conditie, 93 in de tweede en tot 166 seconden in de derde conditie!

Raar genoeg waren de mensen in de derde conditie emotioneel het meest aangedaan van

dan wie wel hielp, velen vroegen herhaaldelijk hoe het ging met hun partner.

Latané & Rodin : Voerden een experiment uit over de 'diffusie van verantwoordelijkheid', verderbouwend op de experimenten van **Latané & Darley**.

Experiment: De proefpersoon moest onder het mom van een vragenlijst in te vullen wachten in een kamertje, de proefleidster ging in een kamertje ernaast iets halen. Men kon horen dat ze viel en dat het blijkbaar serieus was. Er waren 2 condities.

Conditie 1: Alleen-conditie

Conditie 2: Met een 'Stooge' (een pseudo die zo passief mogelijk moest blijven)

7% van de mensen reageerden in de tweede conditie, maar in de eerste reageerde 70% van alle proefpersonen. De aanwezigheid van de Stooge hinderde dus hun actiebereidheid.

Daarna hebben ze varianten gedaan op het experiment.

Conditie 3: 2 bevriende proefpersonen

Conditie 4: 2 proefpersonen die elkaar niet kenden

Ze verwachtten dat meer dan 90% van de mensen in conditie 3 gingen helpen, maar het bleek dat het weeral bij 70% bleef. Bij conditie 4 verwachtten ze aan de hand van het eerste experiment dat het bij een 15% ging blijven, maar uiteindelijk reageerde 40% van de proefpersonen. Dit is te wijten aan de stressreacties dat ze kregen, iets wat de Stooge duidelijk niet mocht doen.

Conclusie: Mensen zijn eerder geneigd om te helpen als er mensen bij zijn dat ze kennen, minder geneigd als er mensen bij zijn dat ze niet kennen en het minst als er mensen bij zijn dat helemaal géén reactie geven.